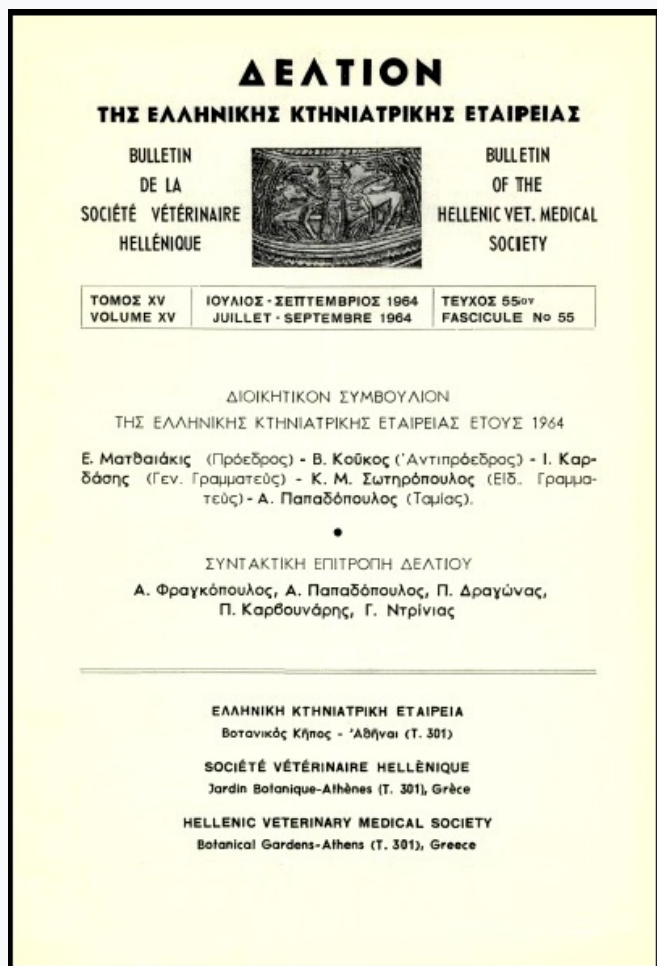

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 15, No 1 (1964)

ΕΝΖΩΟΤΙΑ ΤΕΙΛΕΡΙΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΑΙΓΑΣ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΙΛΕΡΙΑ ΟΥΙΣ

Ι. ΚΑΡΔΑΣΗΣ, Ι. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.18698](https://doi.org/10.12681/jhvms.18698)

Copyright © 2018, Ι.ΚΑΡΔΑΣΗΣ Ι.ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΚΑΡΔΑΣΗΣ Ι., & ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Ι. (1964). ΕΝΖΩΟΤΙΑ ΤΕΙΛΕΡΙΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΑΙΓΑΣ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΙΛΕΡΙΑ ΟΥΙΣ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 15(1), 174-179. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18698>

ΕΝΖΩΟΤΙΑ ΤΕΙΛΕΡΙΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΑΙΓΑΣ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΕΙΣ THEILERIA OVIS

Υ π ό

Ι. ΚΑΡΔΑΣΗ καὶ Ι. ΜΑΡΓΑΡΙΘ*

Αἱ εἰς παθογόνους THEILERIA ὀφειλόμεναι τεϊλεριάσεις τῶν βοοειδῶν καὶ τῶν αἰγο-προβάτων παρουσιάζουσι μέγιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν χώραν μας, καθόσον πρόκειται περὶ νοσημάτων, τὰ ὅποια εἰς μέγιστον ποσοστὸν συνεπάγονται τὸν θάνατον τῶν προσβαλλομένων ζώων καὶ διὰ τὰ ὅποια ἐλλείπει εἰδικὸν θεραπευτικὸν φάρμακον. Ἀτυχῶς, λόγῳ κυρίως ἐλλείψεως συνεργασίας μεταξὺ κλινικῶν καὶ ἐργαστηριακῶν κτηνιάτρων, δὲν κατέστη εἰσέτι δυνατόν νὰ μελετηθοῦν ἐπακριβῶς παρὰ ἡμῖν, ἡ γεωγραφικὴ κατανομὴ τῶν νοσημάτων τούτων, ἡ ἐποχιακὴ αὐτῶν συχνότης, ὡς καὶ οἱ μεταδίδοντες ταῦτα κρότωνες.

Εἰδικώτερον ἡ τεϊλερίασις τῶν αἰγο-προβάτων εἶναι ἐλάχιστα γνωστὴ εἰς ἡμᾶς καίτοι φαίνεται ὅτι ἐνζωοτία τῆς νόσου ἢ καὶ μεμονωμένα κρούσματα αὐτῆς συχνάκις παρατηροῦνται εἰς πλείστας περιοχὰς τῆς χώρας μας.

Ἡ ἐνζωοτία ἐπὶ αἰγῶν, ἣτις ἀπασχόλησεν ἡμᾶς εἰς τὴν περιοχὴν Ἀρναίας (Χαλκιδικῆς), κατὰ Φεβρουάριον 1959, εἶναι ἡ πρώτη, ἣτις διεγνώσθη ἐν Β. Ἑλλάδι ἐπὶ αἰγο-προβάτων καὶ ἡ πρώτη ἴσως ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ αἰγῶν.

Σημειωτέον ὅτι ἡ Βόρειος Ἑλλάς ἀποτελεῖ τὸ λίκνον τῆς Τεϊλεριάσεως τῶν βοοειδῶν παρ' ἡμῖν, τελευταίως δὲ αἱ Πιροπλασμώσεις τῶν αἰγο-προβάτων παρουσιάζονται εἰς μεγάλην σχετικῶς κλίμακα εἰς τὸ σημαντικὸν τοῦτο τμήμα τῆς χώρας μας.

Ἱστορικόν :

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1959, εἷς ἐξ ἡμῶν, ὑπηρετῶν ὡς Ἐπαρχιακὸς Κτηνίατρος Ἀρναίας (Χαλκιδικῆς), ὠχλήθη ὑπὸ τριῶν κτηνοτρόφων δύο συνορευουσῶν Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας του, οἵτινες ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν ἀπώλεσαν σημαντικὸν ἀριθμὸν αἰγῶν. Συγκεκριμένως οἱ ἐν λόγῳ κτηνοτρόφοι ἀνέφερον ὅτι ἀπὸ τῆς 1-2-1959 μέχρι τῆς 6-2-1959, ἦτοι ἐντὸς 6 ἡμερῶν, ἀπώλεσαν 70 αἰγας, ἐπὶ συνόλου 520.

Ἐκ τῆς κλινικῆς εἰκόνης τῆς νόσου καὶ ἐκ τῆς πληθύσεως τῶν κροτώνων, ὧν ἔβριθον αἱ αἰγες τῶν προσβεβλημένων ποιμνίων, ἐτέθη ἡ διάγνωσις τῆς « Πιροπλασμώσεως » Περαιτέρω ἔρευνα εἰς τὸ Κτηνιατρικὸν Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον Θεσσαλονίκης ἐπὶ ἐπιχρισμάτων αἵματος καὶ λοιπῶν παθολογικῶν ὑλικῶν, ἀπέδειξεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τεϊλεριάσεως, ὀφειλομένης εἰς THEILERIA OVIS. Κρότωνες δὲ συλλεγέντες ἐπὶ ἀσθενῶν ζώων ἐταυτοποιήθησαν ὡς PHIPICEPHALUS BURSA.

Τέλος ἐπιτόπιος ἐπιδημιολογικὴ ἔρευνα, γενομένη ὑφ' ἡμῶν τὴν 21-2-1959,

* Ἑλήφθη πρὸς δημοσίευσιν τὴν 22-4-1964.

παρουσία καὶ τῶν συναδέλφων κ.κ. Βρεττᾶ καὶ Π. Παπαδοπούλου, ἀπέδειξε τὰ ἑξῆς :

Τὰ προσβεβλημένα αἰγο-πρόβατα ἀνῆκον εἰς δύο κοινότητας κειμένας πλησίον τῆς θαλάσσης καὶ εἰς ὑψόμετρον 200 περίπου μέτρων. Τὸ κλίμα τῆς Χαλκιδικῆς εἶναι, ὡς γνωστόν, γενικῶς εὐκρατον, ἐξαιρετικῶς δὲ ὁ χειμὼν τοῦ ἔτους ἐκείνου ἦτο λίαν ἥπιος.

Ἐκ τῶν 520 αἰγῶν, τὰς ὁποίας ἠρίθμουν συνολικῶς τὰ 3 αἰγοποιμνία, ἡσθένησαν, ἐντὸς 20 ἡμερου, 130 καὶ ἔφθανον 112, ἤτοι ὁ μέσος ὅρος θνησιμότητος ἀνῆλθεν εἰς 85,8 τοῖς 100. Ὡς δὲ ἐμφαίνεται εἰς τὸν παρατιθέμενον πίνακα, τὸ ποσοστὸν νοσηρότητος καὶ θνησιμότητος τῶν ζώων ὑπῆρξε κυρίως ὑψηλόν, ἀντιστοίχως 34,5 τοῖς 100 καὶ 89 τοῖς 100, ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ποιμνίου.

Εἰς τὰ πρόβατα τῆς περιοχῆς ἐξεδηλώθησαν κρούσματα τινα, τῆς νόσου ἃτινα ἦσαν ἡπίας μορφῆς, μηδενὸς θανάτου σημειωθέντος, ἐπὶ τῶν ζώων τούτων. Μετὰ τὴν ὥς ἄνω ἀπιτόπιον ἐξέτασιν μας, ὁ ρυθμὸς τῶν προσβολῶν καὶ εἰς τὰ τρία ποιμνία ἐμειώθη σημαντικῶς, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ θνησιμότης τῶν ζώων. Τελικῶς ἡ νόσος ἐξέλιπε περὶ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου.

Πίναξ

Ἐμφαίνων τὴν ἐξέλιξιν ἐνζωοτίας τειλεριάσεως ἐπὶ αἰγῶν ἀπὸ τῆς 1 ἕως 21-2-1959.

α)α	Κοινότης	Ἀριθμὸς κεφαλῶν αἰγοποι- μνίων	Ἀριθμὸς νοση- σάντων ζώων	Ἀριθμὸς θανόντων ζώων	Ποσοστὸν	
					Νοσηρ. τοῖς %	Θνησιμ. τοῖς %
1	Πυργαδίτσια	260	90	80	34,5	89
2	»	180	15	12	11,5	80
3	Ἀγ. Φωτεινῇ-Βραστῶν	130	26	20	20	76
Σύνολον		520	131	112	μ.δ. 25,2	85,8 μ.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον θεωροῦμεν ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας, ὅτι δηλαδὴ ἐνῶ ἐν ἀρχῇ τῆς ἐνζωοτίας ἡ νόσος ἦτο σχεδὸν πάντοτε θανατηφόρος, μετὰ τὴν πάροδον ὅμως τοῦ χρόνου καθίστατο πλέον ἡπία, ἰωμένων ἀφ' ἑαυτῶν πολλῶν ἐκ τῶν προσβαλλομένων ζώων. Ἐπίσης ἀξιοσημείωτον τυγχάνει καὶ τὸ γεγονός ὅτι καὶ εἰς τὰ πρόβατα τῆς περιοχῆς ἐξεδηλώθησαν κρούσματα τινα, ἃτινα ἦσαν ἡπίας μορφῆς, μηδενὸς θανάτου σημειωθέντος ἐπὶ τῶν ζώων τούτων.

Συμπτώματα τῆς νόσου

Τὰ βασικὰ συμπτώματα τῆς νόσου, ἃτινα διεπιστώσαμεν κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐνζωοτίας, ἦσαν τὰ ἀκόλουθα :

Πυρετός, ἑκτερος αἰμοσφαινουρία, καὶ διόγκωσις τῶν ἐπιπολῆς λεμφαδένων.

Ὁ πυρετός, λίαν ὑψηλὸς (41°-42°), διετηρεῖτο εἰς τὸ αὐτὸ περίπου ἐπίπεδον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νόσου, πίπτων ἀποτόμως πρὸ τοῦ θανάτου ἢ κατὰ τὴν ἵασιν τοῦ ζώου.

Ὁ ἥκτερος ἦτο ἐλαφρὸς, ἐμφανῆς εἰς τοὺς βλεννογόνους καὶ τὰ σημεῖα, ὅπου τὸ δέρμα εἶναι λεπτόν καὶ ἀκάλυπτον τριχῶν (χωραὶ γεννητικῶν ὀργάνων, μαστῶν, κοιλίας).

Ἡ αἰμοσφαιρινουρία ἀπετέλει σταθερὸν σύμπτωμα τῆς νόσου.

Ἐμφανιζομένη ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν πυρετικὴν ἔξαρσιν, διήρκει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νόσου.

Ἡ διόγκωσις τῶν ἐπιπολῆς λυμφαδένων ἀπετέλει ἐπίσης σταθερὸν σύμπτωμα τῆς νόσου. Ἰδιαιτέρως διωγκωμένοι παρουσιάζοντο οἱ ἀδένες τοῦ κε- νεῶνος καὶ ὀλιγώτερον οἱ προωμοπλατιαῖοι.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, εἰδικῶν οὕτως εἰπεῖν συμπτωμάτων, ἡ νόσος συνω- δεύετο καὶ ὑπὸ γενικῶν συμπτωμάτων, λίαν σοβαρῶν, ὡς τελείας ἀνορεξίας, ἐντόνου καταπτώσεως τῶν ζώων, ἀτονίας τῶν στομαχικῶν διαμερισμάτων, συνοδευομένης ὑπὸ δυσπεψίας, σπανιώτερον δὲ ὑπὸ διαρροίας, ἐνίοτε αἱμορ- ραγικῆς. Ἡ ἀπίσχνανσις τῶν ζώων ἦτο ταχεῖα, ἡ δὲ ἀναιμία ἐντονος.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου, τὰ ζῶα παρουσιάζουν ὑποθερμίαν καὶ τελείαν ἀδυναμίανσθηρίξεως ἐπὶ τῶν ἄκρων.

Ἐξέλιξις

Ἐν ἀρχῇ τῆς ἐνζωοτίας, ἡ ἐξέλιξις τῆς νόσου ἦτο σχετικῶς ταχεῖα, τοῦ θανάτου ἐπερχομένου ἐντὸς 3-4 ἡμερῶν. Εἰς τινα ζῶα ὁ θάνατος ἐπήρχετο ἐνωρίτερον, συνήθως 24 ὥρας μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς αἰμοσφαιρινουρίας.

Εἰς τὰ ἰώμενα ζῶα, ὁ πυρετὸς κατήρχετο περὶ τὴν 4ην - 5ην ἡμέραν, ἡ αἰμοσφαιρινουρία ἐξηφανίζετο, ἡ ὄρεξις ἐπανήρχετο προοδευτικῶς καὶ τὸ ζῶον καθίστατο ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ζωηρότερον.

Ὑποτροπαὶ τῆς νόσου, χαρακτηριζόμεναι ὑπὸ νέας πυρετικῆς κινήσεως καὶ ἐπανεμφανίσεως τῆς αἰμοσφαιρινουρίας, ὑπῆρξαν συχναί, ἐκδηλούμεναι 3-4 ἡμέρας μετὰ τὴν πρώτην βελτίωσιν τῆς ὑγείας τῶν ζώων. Εἰς τὴν περί- πτωσιν ταύτην ἡ ὀριστικὴ ἴασις τῶν ζώων, συνοδευομένη μὲ νέαν ἐξαφάνισιν τῆς αἰμοσφαιρινουρίας, ἐπήρχετο μετὰ 2-3 εἰσέτι ἡμέρας.

Περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνζωοτίας, ἡ νόσος διέδραμεν ἡπίως, ἰωμένων τῶν περισσοτέρων ζώων ἐν διαστήματι 4-5 ἡμερῶν.

Ἀλλοιώσεις

Αἱ διαπιστωθεῖσαι ἀλλοιώσεις ὑπῆρξαν αἱ συνήθεις τῶν Πιροπλασμώ- σεων, ἥτοι πτώμα ἡκτερικόν, μετρία σπληνομεγαλία, ἐκφύλισις ἥπατος, λυμφα- δένες ἐξοιδημένοι μετὰ ἐκχυμώσεων, νεφροὶ λίαν ὑπεραιμικοί.

Θεραπεία

Ἐν ἀρχῇ τῆς ἐνζωοτίας, πλὴν τῆς καταπολεμήσεως τῶν κροτώνων δι' ἐξαχλωριούχου βενζολίου οὐδεμία εἰδικὴ θεραπεία τῶν ἀσθενῶν ζώων ἐπεχει- ρήθη, μέχρις ὀριστικῆς διαγνώσεως τῆς νόσου. Περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνζωοτίας ἐδοκιμάσθη πειραματικὸν ἰδιοσκεύασμα ὑπ' ἀριθμ. 10.073 τοῦ οἴκου I.C.I., ὅπερ ὁ ἐν λόγῳ οἶκος εἶχεν ἀποστείλει εἰς ἓνα ἐξ ἡμῶν διὰ θεραπευτικὰς δο- κιμὰς ἐπὶ τῆς τεϊλεριάσεως τῶν βοοειδῶν. Δεδομένου ὅμως ὅτι, ὡς ἀνεφέρθη- περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνζωοτίας πολλὰ περιστατικὰ ἰῶντο αὐτομάτως, δὲν ἤδυνή, θημεν νὰ συναγάγωμεν σαφεῖ συμπεράσματα, καίτοι τὸ ποσοστὸν τῶν ἰαθέντων

ΕΝΑΙΩΡΗΜΑ ΧΡΥΣΟΜΥΚΙΝΗΣ ΕΝΕΣΙΜΟΝ

2,5%

Ένα πραγματικά νέον μέσον καταπολεμήσεως τῶν ἀναπνευστικῶν νόσων τῶν πτηνῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῆς ΧΡΟΝΙΑΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗΣ ΝΟΣΟΥ, ἡ ὁποία προκαλεῖ τεραστίας ζημίας εἰς τὴν πτηνοτροφίαν εἶναι τὸ ΕΝΑΙΩΡΗΜΑ ΧΡΥΣΟΜΥΚΙΝΗΣ ΕΝΕΣΙΜΟΝ 2,5 % τὸ ὁποῖον περιέχει 25 χιλιοστόγραμμα ΧΡΥΣΟΜΥΚΙΝΗΣ καὶ 0,15 % συμπεπικνωμένης Τοκοφερόλης (Βιταμίνης Ε) εἰς ἕκαστον κυβικὸν ἑκατοστόν.

Ἡ ἐλαιώδης διάλυσις ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ ἐναιώρημα εἶναι ἀπεστεριωμένη καὶ χάρις εἰς μίαν εἰδικὴν οὐσίαν μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι ἀναμειγμένη, ἀπορροφᾶται βραδέως καὶ τοιουτοτρόπως ἔχει μεγαλυτέραν ἀποτελεσματικότητά.

Δοσολογία : 1—2 κυβικὰ ἑκατοστά ἐνδομυϊκῶς ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῶν πτηνῶν.

Παρατήρησις : Εἰς περιπτώσεις σοβαροῦ κατάρρου τῶν ὀρνίθων, τὸ ἐναιώρημα δύναται νὰ ἐνσταλαχθῇ μέσα εἰς τοὺς ρώθωνας.

Παρασκευάζεται ὑπὸ τῆς :

CYANAMID GMBH - Μόναχον

Ἀποκλειστικοὶ ἀντιπρόσωποι : **ΛΑΠΑΦΑΡΜ Α. Ε.**

Σωκράτους 50 — Τηλ. 535-603 — Ἀθῆναι

Μητροπόλεως 37 — Τηλ. 70-064 — Θεσ/νίκη

ὑπῆρξε μεγαλύτερον μεταξὺ τῶν ὑποβληθέντων εἰς θεραπείαν ζώων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον.

Σ Υ Ζ Η Τ Η Σ Ε Ι Σ

Ἄν καὶ κύριος σκοπὸς τῆς παρούσης ἀνακοινώσεως εἶναι ἡ περιγραφὴ τῆς τὸ πρῶτον ἱσως διαγιγνώσκομένης ἐν Ἑλλάδι ἐνζωοτίας τειλεριάσεως ἐπὶ αἰγῶν, ἐν τούτοις σημεῖα τινα τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης χρήζουν μερικῆς συζήτησεως καὶ περαιτέρω διευκρινήσεως.

Οὕτω τὸ παθογόνον αἷτιον τῆς νόσου, ὅπερ ἀπεδόθη ὡς THEILERIA OVIS, ἀναφέρεται ὑπὸ τινων συγγραφέων (Raghvachari Reddy) ὡς Th. hirei, ὑπ' ἄλλων δὲ (Lapage, Richardson & Idendal) θεωρεῖται ὅτι αἱ δύο αὗται ὀνομασίαι ἀντιστοιχοῦν εἰς δύο διάφορα εἶδη Theileria, ἀμφοτέρα παθογόνα εἰς τὰ αἰγο-πρόβατα, μὲ πλεόν παθογόνον τὴν Th. hirei.

Ὡς παρατηροῦν οἱ Curasson, Simitchs Nerenitch, Neitz κλπ. πρόκειται καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, περὶ τοῦ αὐτοῦ εἶδους τῆς Theileria, ὅπερ ἀνευρεθὲν τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1914 ἐπὶ προβάτων εἰς Σουδάν ὑπὸ τοῦ Littlewood ὀνομάσθη ὑπ' αὐτοῦ Theileria ovis. Οἱ Dechnnkowski καὶ Uradscheritch οὔτινες ἐμελέτησαν τὴν νόσον τῶν αἰγῶν εἰς Σερβικὴν Μακεδονίαν κατὰ τὸ ἔτος 1924 (Miracic) ἐδημιούργησαν τὸ ὄνομα Th. hirei, ὅπερ χρησιμοποιοῦν καὶ ὁ Wenyon. Συνεπῶς ὁ ὅρος Theileria ovis θεωρεῖται πλεόν ἰσχυρός, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τῆς προτεραιότητος. Δὲν ἀποκλείεται βεβαίως, ἀναλόγως πρὸς τὰς περιοχὰς καὶ κατὰ τὰ ἔτη, ἡ Th. ovis νὰ παρουσιάζῃ διάφορον παθογόνον δύναμιν, πρᾶγμα σύνηθες καὶ εἰς τὴν Th. annulata, πρὸς ἣν ἡ Th. ovis ὁμοιάζει μορφολογικῶς. Καὶ εἰς Ρωσίαν χρησιμοποιοῦνται ὁ ὅρος Th. ovis (galonzo καὶ συν. Sehanuleritch).

Εἰς Εὐρώπην, (Γερμανίαν - Enigh καὶ Νότιον Γαλλίαν - Enjebly), ὡς καὶ εἰς Β. Ἀφρικὴν, Ἀσίαν κλπ. καὶ πιθανῶς καὶ Markor παρ' ἡμῶν ἐνδημεῖ καὶ ἡ Theileria recondita μὴ παθογόνον εἶδος Theileria, ὁμοιάζον μορφολογικῶς πρὸς τὴν Theileria mutans τῶν βοοειδῶν.

Ὡς πρὸς τὴν μετάδοσιν τῆς Th. ovis, ἐλάχιστα στοιχεῖα ἀνευρίσκονται εἰς τὴν σχετικὴν βιβλιογραφίαν.

Πολλοὶ ὑποπτεύονται τὸν κρότωνα Rhipicephalus bursa, ἀλλ' ἐλλείπουν πειραματικὰ δεδομένα, δι' ὃ καὶ εἰς πολλὰ Συνέδρια ἐγένοντο συστάσεις διὰ σχετικὰς ἐρεῦνας. Εἰς Ρωσίαν ὑπεύθυνοι θεωροῦνται οἱ κρότῳνες O. lahorensis & Haem. sulfata (gazonzo καὶ συν.).

Ὁ Rhipicephalus bursa, ὅπερ συνελέξαμεν καὶ ἐταυτοποιήσαμεν ἐπὶ ἀσθενῶν αἰγῶν, δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι ἦτο καὶ ὁ ὑπεύθυνος ἐνδιάμεσος ξενιστής, δεδ' ἔμενου ὅτι δὲν ἐγένετο πειραματικὴ ἀναπαραγωγὴ τῆς νόσου διὰ τοῦ ἐν λ' φ κρότῳνος. Τοιαύτη ἀναπαραγωγὴ ἐγένετο ὑφ' ἡμῶν δι' αἵματος ληφθέντος ἐξ ἀσθενοῦς αἰγῆς κατὰ τὴν περίοδον ὑπερθερμίας (42) καὶ ἐνιεθέντος ἐνδοφλεβίως εἰς ὑγιᾶ αἶγα.

Μετὰ 10ῃμερον (περίοδος ἐπώασεως) ἡ ἐνοφθαλμισθεῖσα αἶξ παρουσίασε Θ 42,5 , καὶ ἐνδοκυτταρικὰς μορφὰς τοῦ παρασίτου.

Εἰς Ν. Ἀφρικὴν οἱ Jansen καὶ Neitz, μεταδώσαντες πειραματικῶς τὴν Th. ovis εἰς πρόβατα, εἰς ἃ προσεκόλλησαν μεμολυσμένας προνύμφας τοῦ ἐπὶ δύο ξενιστῶν ἀναπτυσσόμενα κρότῳνος Rhipicephalus evertsi προσδιωρι-

σαν τὴν περίοδον ἐπωάσεως τῆς νόσου εἰς 14-16 ἡμέρας, τῆς μεταδόσεως γενομένης διὰ τῶν ἐκ τῶν νυμφῶν προσελθόντων ὀρίμων κροτώνων.

Ὁ χρόνος ἐκδηλώσεως τῆς ἐνζωοτίας, ἦτοι κατὰ Φεβρουάριον μῆνα, εἶναι ἀσυνήθης διὰ τὰς τεϊλεριάσεις γενικῶς καὶ εἰδικώτερον διὰ τὴν τεϊλεριάσιν τῶν μικρῶν μηρυκαστικῶν. Ἀκόμη καὶ πρὸς τὰς γειτνιαζούσας πρὸς ἡμᾶς χώρας (Νότιον Σερβίαν, Νότιον Βουλγαρίαν), ἡ τεϊλεριάσις τῶν αἰγῶν ἀναφέρεται ὡς καθαρῶς θερινὸν νόσημα (Simitch καὶ Nevenitch, Parlov).

Ἀσφαλῶς ἡ τοιαύτη διαφορὰ εἰς τὸν χρόνον ἐκδηλώσεως τῆς τεϊλεριάσεως τῶν μικρῶν μηρυκαστικῶν παρ' ἡμῖν συνδέεται πρὸς τὰς κλιματολογικὰς συνθήκας τῆς χώρας μας, ἐκ τῶν ὁποίων κυρίως ἐξαρτᾶται ὁ βιολογικὸς κύκλος τῶν μεταδιδόντων τὴν νόσον κροτώνων. Εἶναι ἄλλωστε γνωστὸν ὅτι αἱ Πιροπλασμώσεις τῶν μικρῶν μηρυκαστικῶν ἐκδηλοῦνται λίαν ἐνωρὶς ἐν Ἑλλάδι, συνήθως ἀπὸ τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, ἐνίοτε δὲ καὶ τοῦ Ἰανουαρίου, ἐνῷ ἡ περίοδος τῶν πιροπλασμώσεων τῶν ἄλλων ζώων (ἐξαιρέσει ἴσως τῆς τοῦ ἵππου) ἄρχεται βραδύτερον. (Μάιον-Ἰούνιον).

Τὸ τρίχωμα τῶν αἰγο-προβάτων προσφέρει ἴσως θερμὸν καταφύγιον εἰς τοὺς κροτώνας κατὰ τὸν χειμῶνα, δι' ὃ καὶ τὰ ζῶα ταῦτα ἐνωρὶς προσβάλλονται ὑπὸ πιροπλασμώσεων καὶ ἀρκοῦντως συχνά, κατὰ τὸν χειμῶνα, ὑπὸ κροτωνικῆς παραλύσεως.

Ἐτερον σημεῖον, ὅπερ θὰ ἔδει νὰ τονισθῇ ἰδιαίτερος, εἶναι ὁ ρυθμὸς τῶν προσβολῶν καὶ τὸ ποσοστὸν θνησιμότητος τῶν ζώων κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἐνζωοτίας.

Καὶ ἐὰν μὲν ὁ περιορισμὸς τῶν προσβολῶν δύναται ν' ἀποδοθῇ ἐν μέρει εἰς τὴν ἔγκαιρον καταπολέμησιν τῶν κροτώνων, ἡ μείωσις τῆς θνησιμότητος τῶν ζώων δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ παρὰ ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν ὑπαρξίν βαθμοῦ τινος ἀνοσίας-προστασίας εἰς πολλὰ ζῶα τῶν προσβληθέντων αἰγοποινίων. Εἰς παρόμοιον συμπέρασμα, ἰσχύον καὶ διὰ τὰ πρόβατα, καταλήγει καὶ ὁ Baumann ἐν Τουρκίᾳ (1939).

Συγκεκριμένη πρὸς τὴν κλινικὴν εἰκόνα τῆς ἀντιστοίχου νόσου τῶν βοοειδῶν, ἡ τεϊλεριάσις τῶν αἰγῶν διαφέρει κυρίως εἰς τὰ ἑξῆς βασικὰ σημεῖα : α) Εἰς τὴν σταθερὰν παρουσίαν τῆς αἰμοσφαιρινουρίας ἦτις, ἂν καὶ παροδικὴ εἴς τινα ἰώμενα ζῶα, ἀπετέλει ἐν τούτοις σταθερὸν σύμπτωμα τῆς νόσου καὶ β) εἰς τὴν ἐπίσης σταθερὰν διόγκωσιν τῶν ἐπιπολῆς λυμφαδένων.

Κατὰ τὴν ἀντίστοιχον νόσον τῶν βοοειδῶν ἐν Ἑλλάδι, ὡς ἀλλαχοῦ ἀναφέρομεν, ἡ μὲν αἰμοσφαιρινουρία εἶναι σπανιωτάτη, ἡ δὲ διόγκωσις τῶν ἐπιπολῆς λυμφαδένων, ἂν καὶ συχνή, δὲν ἀποτελεῖ σταθερὸν σύμπτωμα τῆς νόσου.

Ἡ συνύπαρξις ἀπ' ἐτέρου τῶν δύο ὡς ἄνω βασικῶν συμπτωμάτων τῆς νόσου εἰς τὰς αἰγας, ἦτοι τῆς αἰμοσφαιρινουρίας καὶ τῆς διαγνώσεως τῶν ἐπιπολῆς λυμφαδένων, ἐπιτρέπει καὶ τὴν διαφορικὴν διάγνωσιν τῆς τεϊλεριάσεως ἐκ τῶν ἄλλων μορφῶν τῶν πιροπλασμώσεων τῶν μικρῶν μηρυκαστικῶν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τὸ θέμα τῆς τεϊλεριάσεως τῶν αἰγῶν, ὅπερ θίγομεν εἰς τὴν παροῦσαν ἀνακοίνωσιν, εἶναι στενῶς συνδεδεμένον μὲ τὸ ὅλον πρόβλημα τῶν πιροπλασμώσεων τῶν ζώων παρ' ἡμῖν, τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν συντόμως νὰ εὕρῃ τὴν λύσιν τοῦ μὲ τὴν σημειουμένην αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἑλλήνων Κτηνιάτρων καὶ κυρίως μὲ μίαν καλὴν συνεργασίαν κλινικῶν καὶ ἐργαστηριακῶν.

RESUME

LA THEILERIOSE CAPRINE EN GRECE - RELATION D'UNE ENZOOTIE.

Par

J. Cardassis et J. Margaritis.

Au cours d'une enzootie de Theileriose à Th. ovis, apparue en Février chez trois troupeaux de chèvres indigènes de deux villages de Chalcidique (près du mont Athos), on a enregistré un taux de morbidité de 25,2 pour 100 et un taux de mortalité atteignant 85,8 pour 100.

A part des symptômes généraux graves (fièvres, jusqu'à 42 C, abattement, anorexie, inrumination etc), la maladie s'accompagnait constamment d'ictère léger, d'hémoglobinurie et de tuméfaction des ganglions superficiels. Evolution en 3 à 4 jours.

Lésions : anémie, ictère, rate modérément hypertrophiée, reins fortement congestionnés. Les troupeaux atteints porteurs d'un grand nombre de tiques Rhipicephalus bursa.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Baumann - Berl. Münch. tierztl. Wschr., 1939, 30, 469 (in Richardson Kendal).
2. Curasson (G) - Traité de Protozoologie Vétérinaire et Comparée. T. III. Vigot 1943.
3. Enigk (K). - Piroplasmose ovine en Allemagne. Deutsche tierarztl. Wschr. 1956, 63, 161-162 (An. in Enc.Vét.Péer., 1957, 1054).
4. Eujéby (J). - Tiques et Maladies transmises par les tiques. Bull. Off. Int. Epiz., 1958, 48, 608.
5. Forgeot (P). - Maladies contagieuses des animaux domestiques. T. III. Paris 1936.
6. Galouzo (I.G.), Tselischeva (L.M.), Netesky, Kusov (V.N.) - Tiques au Kazakhstan et dans les Républiques de l'Asie moyenne. Bul. Off. Ihnt. Epiz., 1958, 49, 368.
7. Jansen (B.C.), Neitz (W.O.) - The experimental transmission of Theileria ovis by Rhipicephalus ovis. Onderstepoort J. Vet. Res., 1956, 27, 3-6 (in Vet. Bull., 1956 No 2856).
8. Lapage (G). - Veterinary Parasitology. - London 1956.
9. Lestoquard (F). - (in Curasson et Forgeot).
10. Markov (A). - Les maladies à hématozoaires des animaux domestiques et les principes de lutte adoptés contre elles en U.R.S.S. Bull. Off. Int. Epiz., 1958, 49, 77-95.
11. Micacic (D). - Les piroplasmoses en Yougoslavie., Bull. Off. Int. Epiz. 1952, XX, Ses., 575-592.
12. Littlewood (in Curasson).
13. Neitz (W.O.) - Theileriosis. In Advances in Veterinary Science. 1959. p. 241-297.
14. Raghavachari (K), Reddy (A.M.) - Acute theileriosis in sheep. Indian J. Vet. Sci., 1956, 26, 123-124. (in Vet. Bull., 1956, 26, 460).
15. Raghvachari (K), Reddy (A.M.) - Acute theileriosis in sheep in Hyderabad.- Indian J. Vet. Sci., 1959, 29, 1-4 (Vet. Bull., 1962, 32, 284).
16. Richardson (U.F.), Kendall (S.B.) - Veterinary Protozoology. London 1963. 3rd. Ed.
17. Pavlov (P). - La lutte contre les piroplasmoses dans les conditions actuelles et les résultats obtenus lors des recherches faites en Bulgarie.- Bull. Off. Int. Epiz., 1957, 47, 458-460.
18. Simitch (Ts.), Mevenitch (V). - Les plus importantes maladies paeasitaires des animaux domest'ques en Yougoslavie, provoquées par des protozoaires, des helminthes et des arthropodes.- Bull. Off. Int. Epiz., 1955, 43, 296-308.
19. Wenyon (W). - Protozoology.- Baillière.- London. 1926.